

“El dejuni, la mortificació, l’almoïna, la creu, i l’amor”

Introducció:

- **Què ens diuen aquestes paraules** “penitència” “dejuni” “mortificació” “purificació”, “abstinència”,? ....
- **D’una banda**, quan en el T. Q. meditem els textos litúrgics (O.C, O.O., O.P., prefacis, ...) **soprèn** que les primeres 4 setmanes la referència a paraules com “penitència” “dejuni” “mortificació” “purificació”, “abstinència”, és constant.
- I **d’altre banda**, aquestes referències xoquen una mica amb una certa espiritualitat moderna en la que tots més o menys ens movem ... Sembla que certes coses siguin com antigues, antiquades, Sembla com si la “penitència” “dejuni” “mortificació” “purificació”, no estessin de moda ...
- **Explicació breu** de les paraules. “Dejuni”, no cal massa, no només referit a deixar de menjar alguna cosa. “Penitència” son accions que ens ajuden a rehabilitar i a sanar la nostra naturalesa caiguda, la nostra naturalesa pecadora. “Mortificació” son accions per ajudar a canalitzar els nostres sentits i desitjos. Abnegació, son accions en les que treballem la voluntat.
- Sempre vivim, encara que no siguem massa conscients, sota la **lleï del pèndol**. Si en el passat en aquesta dimensió penitencial es van fer excessos, ara, per la lleï del pèndol estem en l’altre extrem, on no és parla casi mai de tot això. Ens cal arribar a un equilibri.

Tres fonaments de tot això:

1. Jesús, m’agrada que tot parteixi de Jesús ... i ajuda a anar superant reticències, val la pena començar dient que en **l’evangeli del dimecres de cendra** Jesús en l’evangeli ja ens exhortava a viure el dejuni, i que el primer Diumenge de Quaresma el contemplaven al desert, dejunant durant 40 dies.

La vida oculta de Jesús va ser sòbria i austera (no podia ser d’altre manera a Natzaret, 40 cases) i que la seva **vida pública**, a part de sòbria i austera, va ser itinerant (al que això comporta de desarrelament, incomoditats, etc(fins al punt de dir a algú que el volia seguir que “el fill de l’home no té on reclinar el cap”

2. *“Yo quiero y elijo más pobreza con Cristo pobre que riqueza // oprobios con Cristo lleno de ellos que honores, // y de ser tenido por vano y loco por Cristo que fue tenido por tal, más que por sabio y prudente en este mundo”*
San Igancio de Loyola...

3. Pto 279 E.G.”Es saber con certeza que quien se ofrece y se entrega a Dios por amor será fecundo (cf. Jn 15,5). Tal fecundidad es muchas veces invisible, inaferrable, no puede ser contabilizada. Uno sabe bien que su vida dará frutos, pero sin pretender saber cómo, ni dónde, ni cuándo. Tiene la seguridad de que no se pierde ninguno de sus trabajos realizados con amor, no se pierde ninguna de sus preocupaciones

sinceras por los demás, no se pierde ningún acto de amor a Dios, no se pierde ningún cansancio generoso, no se pierde ninguna dolorosa paciencia. Todo eso da vueltas por el mundo como una fuerza de vida.

A veces nos parece que nuestra tarea no ha logrado ningún resultado.... Quizás el Señor toma nuestra entrega para derramar bendiciones en otro lugar del mundo donde nosotros nunca iremos. El Espíritu Santo obra como quiere, cuando quiere y donde quiere; nosotros nos entregamos pero sin pretender ver resultados llamativos. Sólo sabemos que nuestra entrega es necesaria.

Textos litúrgics on apareix aquesta dimensió.

Dimecres de cendra,

- O.C. “Concediu-nos, ..., de començar amb un dejuni santificador”.
- O.O. “nets de pecat per la penitència”.
- O.P. “agradables els nostres dejunis”

Divendres després de cendra:

- O.C. “ajudeu-nos a continuar la penitencia quaresmal”.
- O.O. “i a nosaltres ens faci més diligents per a la mortificació”

Dimarts I: O.C. “feu que mentre dominen el cos amb la mortificació”

Dijous I: O.C. ”que els qui dominen el seu cos amb l’abstinència”

Divendres I:O.C. “que la mortificació del cos que practiquem a la Quaresma”

Dilluns II: O.C. “vós ens heu manat que ens mortifiquéssim”

Divendres II: O.C. ”feu que purificats per una penitència assídua”

Diumenge III: O.C. ”vós ens heu ensenyat que el dejuni, l’oració i l’almoina ...”

Dimecres III: O.C. “alliçonats per l’observança quaresmal”

Dimecres IV: O.C. “Oh Déu, per la penitencia”

Dijous IV: O.C. “purificats per la penitencia”

Dimecres V: O.C. “purificats per la penitencia”

Prefaci Diumenge I: “Perquè Crist, Senyor nostre, durant 40 dies no prengué aliment i així consagra amb el dejuni l’observança quaresmal”

Prefaci III de Q: “privacions voluntàries”

Prefaci IV de Q: “A vós que, amb aquest temps de dejuni”

- Penso que és **impressionant**, sorprenent, la quantitat de referències que han sortit. Hem llegit **20 cites**, i la quaresma son 40 dies. Encara que totes les cites estan encabides fins la quarta setmana. Per tant, primeres 4 setmanes és casi monotema. És una proposta mot reiterada.
- Val la pena dir que aquests textos litúrgics **no son del segle XIII** o XVIII. Després del Vaticà II es van fer varies revisions del missal: alguns textos iguals, altres retocats, altes nous, altres actualitzats, etc.
- Hi ha una paraula que també apareix molt, que té relació amb tot això, però que m'allargava excessivament el nombre de cites: "**purificació**".
- **Espiritualitat de l'Església** és litúrgica == també la nostra. Aquesta espiritualitat no és només referida a que hi ha uns temps litúrgics, sinó que hi ha uns textos litúrgics que ens marquen, que indiquen, com viure aquesta espiritualitat, on posar l'accent, quines realitats contemplar, quins compromisos assumir.
- Per tant, sembla que la **litúrgia ens proposa** viure: "penitència" "dejuni" "mortificació" "purificació", "abstinència".
- Son coses que no s'acostumen a dir penso que es bo **demanar la gracia** per descobrir el que el Sr ens vol concedir i il·luminar ..

Textos litúrgics que il·luminem el sentit de tot això (el perquè, el per a què):

Dimecres de cendra:

O.C.: "*dejuni santificador*" (= dejuni santifica, contribueix a la nostra santedat, i ara anirem veiem com és això), "*perquè els qui hem de lluitar contra l'esperit del mal ens sentim enfortits amb l'auxili de la sobrietat*". (= la sobrietat és un auxili, una ajuda, per lluitar contra el pecat, per santificar-nos)

O.O. "*nets del pecat per la penitència ... ens apartem dels plaers pecaminosos i ens preparem per a celebrar devotament la passió del vostre fill*". (= penitència ens neteja del pecat == ens aparta dels plaers pecaminosos tot això perquè? "*Per celebrar devotament ...*" El que fem ens prepara, ens encamina per a viure fructuosament la SS, el misteri pasqual, ...) 40 dies de preparació, imaginem la importància del que anem a viure.

Benedicció de la cendra: el sentit de tot plegat, de tot el que farem.

1: "*a fi que, pel camí de la Santa quaresma, arribin amb ànima pura a la celebració del misteri pasqual*". Purifica les nostres ànimes!!

2 "*aconseguiu el perdó dels pecats i emprenguem el camí d'una vida nova*".

Tres O.C. en la mateixa direcció:

Dimarts I: O.C. "*feu que mentre dominen el cos amb la mortificació, el nostre esperit s'inflami amb el vostre desig*"

Dijous I: O.C. "*que els qui dominen el seu cos amb l'abstinència se sentin confortats en l'esperit*"

Divendres I: O.C. "*que la mortificació del cos que practiquem a la Quaresma redundi per a tots en vigor de l'esperit*"

(Aquestes tres oracions ens mostren una relació avui en dia molt oblidada: cos-esperit: el cos tendeix a deixar-se portar per lo fàcil, pels seus gustos, per les comoditats, nosaltres hem de dominar el cos, educar-lo, treballar-lo, i aquest domini del cos afavoreix a l'esperit. Dejuni, mortificació, etc, ajuden a dominar el cos, a controlar-lo a ser senyors d'ell. SP treballa molt aquesta idea "cos-esperit". I l'O.C. que ara llegeixo segueix aquest sentit sentit ...

Dilluns II: O.C.   “vós ens heu manat que ens mortifiquéssim pel nostre propi bé;”

Divendres II: O.C.   “feu que purificats per una penitència assídua, puguem arribar amb cor pur a les festes que s’apropen”
(cor pur = finalitat).

Diumenge III: O.C.   “vós ens heu ensenyat que el dejuni, l’oració i l’almoïna són remei per a les nostres culpes...”
(remei de culpes = finalitat // vèncer el pecat)

Dimecres III: O.C.   “alliçonats per l’observança quaresmal (i alimentats amb la vostra paraula), us puguem servir generosament en l’austeritat”.
(finalitat és “servir a Déu”, fer-ho generosament i en aquest ambient de sobrietat i austeritat.)

Dimecres IV: O.C.   “*Oh Déu, per la penitència, vos concediu als justos el premi*”
(penitència té premi, no és infructuosa, es premiada i Déu que veu allò que és secret t’ho recompensarà)

Dijous IV: O.C.   “*purificats per la penitència ..., obeïm sempre i en tot els vostres manaments i arribem ben disposats a les festes pasquals.*”
(penitència que ajuda a l’obediència, ens disposa de cara a festes pasquals)

Dimecres V O.C: “*Oh Déu, purificats per la penitència, il·lumineu els cors dels vostres fills*”
(Penitència il·lumina els cors)

La última O.C és molt important i marca molt:

Diumenge de Rams: “O.C.   “*feu-nos aprendre la lliçó dels seus sofriments per a poder participar en la seva resurrecció*”
(En la seva creu hi ha una lliçó, en el seu sofriment hi ha una lliçó, i cal que nosaltres l’aprenuem, per a poder ressuscitar amb ell.)

Aquesta és la pretensió del tema: aprendre la lliçó del seus sofriments.

Prefaci III de Q: “*Perquè vós voleu que agraïm els vostres dons, amb les privacions voluntàries (fixeu-vos quants beneficis n’obtenim) que moderen el nostre afany de suficiència, són profitoses als pobres i així ens fan imitadors de la vostra gran bondat*”

Prefaci IV de Q:

“A vós que, amb aquest temps de dejuni, reprimiu els nostres vicis, ens eleveu l’esperit i ens concediu la força i la victòria”
(Dejuni == tres beneficis!!)

Altres aspectes, beneficis, a destacar del “dejuni” “...”

- Son accions que ens ajuden a:
  - . Ser **solidaris** amb els que pateixen (ex. fan, fred, ...). quan apago la calefacció i passo fred, en sento més a prop dels que pateixen fred, i potser aleshores seré més generós.
  - . Ens **fa bé abstenir-nos** (dejunar) de distraccions, sorolls, TV, música, internet, etc. Aquesta distància amb tot això ens eleva l’esperit.
  - . Ens ajuden a **orientar la vida** vers coses no tan materials. Les coses ens agafen, costa desprendre’s.
  - . El despreniment ens **humanitza**
  - . Jesús parla bastant del **perill de les riqueses**
  - . Fer **penitència** pels nostres pecats, sanà la nostra naturalesa
  - . Pregues amb **l’estomac**, et dona presència de Déu
- Volem fer un cim, ser sants, i això implica desprendre’s de tot el que molesta per avançar (fe un cim ...). Cal deixar coses agradables que poden llastrà el nostre camí. Es tracte de aprendre a passar amb menys, fer dejuni de comoditats, de capritxos, de consum,...
- Lluitar contra els nostres gustos, contra aquells que no coincideixen amb els gustos de Crist.

Connexió d’aquesta realitat amb la creu del Senyor (aquí està el meollo del tema)

- Jesús és el nostre **model d’home penitent**, la seva vida oculta, la seva vida pública, el seu final a la creu penso que ens marquen, ens indiquen, ens apunten, una manera de viure. Sabem també que en Jesús tot el seu viure és un viure viscut des de l’amor.
- Totes les practiques de dejunis, mortificacions, penitències, etc, les hem de viure **en comunió amb la creu** del Senyor. Els meus actes em posen en contacte misteri salvador de la creu.
- Podríem dir que quan fem un dejuni perquè estimen, en comunió amb Crist crucificat, s’està fent present en nosaltres el misteri salvador de JC, la salvació de Crist és fa present en nosaltres, s’actualitza en nosaltres. Hi ha una efusió de salvació, no sabem en quina direcció. És un misteri.
- ((La salvació de Crist té una **gramàtica i un llenguatge**. La gramàtica és la del amor, i el llenguatge és el del sofriment. La salvación de Cristo se ha revelado en el lenguaje del dolor. Se ha realizado con el lenguaje del dolor. Mal podremos entender su salvación sino conocemos el idioma en el que se hace.))
- El amor tiende a **manifestarse, expresarse**, y no hay manifestación más clara del amor por otro que la capacidad de sufrimiento por él. Podemos dudar del amor de

alguien que nos hace favores, podemos dudar del amor de quien nos dice buenas palabras, pero no podemos dudar del amor del que es capaz de sufrir por nosotros.

- ((El sufrimiento es un ingrediente esencial de la salvación cristiana. El sufrimiento vivido con amor y por amor es participación en la cruz de Cristo.))
- ((Decía San Pablo: “Completo en mi lo que falta a la pasión de Jesucristo”..))

Actituds interiors per viure aquesta dimensió

- La conversió és sobre tot una **actitud interior**, però que requereix necessàriament gestos externs. Perill: quedar-nos en els actes externs.
- Dejunen **per amor**, mogut per l'amor, és un acte d'amor. Diferencia amb qui fa “operación bikini”. Ho fem moguts per l'amor de Déu.
- Tot això sinó serveix per estimar més **no serveix per res**.
- **Perill**: quedar-nos en els actes externs, que tot el que fem estigui fet per amor, i per entrar en una comunió més gran amb Déu i amb el germà.
- **Una altre perill**: Són signes externs que no ens podem portar a l'orgull, sinó a la humilitat (si compleixo el proposat i m'inflo ... malament, hem d'agrair el do)
- **Resum**: Si dejuni no em posa en contacte amb la creu de Crist, si dejuni no està mogut per l'amor, aleshores el dejuni em centra en mi mateix. No serveix per a res (idem “operación bikini”)

Realitats teològiques que ens ajuden a viure tot això

- Comunió del sants. “Cuando un miembro del Cuerpo hace algo malo, eso repercute en contra de todo el Cuerpo, pero cuando uno miembro hace algo bueno eso favorece a todo el Cuerpo Místico de Cristo (la Iglesia).”
- “Misterio verdaderamente tremendo y que jamás se meditará bastante, que la salvación de muchos dependa de las oraciones y voluntarias mortificaciones de los miembros del Cuerpo Místico de Jesucristo” “MYSTICI CORPORIS CHRISTI” , (Encíclica de S. S. Pío XII)

Situats en aquest punts algunes consideracions ...

- La penitència més fructífera és aquella que no és escollida per nosaltres (exemples: malaltia o dolors per la vellesa. És fructífera quan vivim el que hem anat explicant (units a la creu, amb amor, ...) Si queixes, si mal humor, si insuportable ... penitència inservible.
- La mortificació més gran és complir bé amb la nostre obligació (exemples: pares de nens petits ...)

- . Té un alt valor penitencial el acceptar les dificultats de feina (ex.), convivència (ex.), vida terrena (ex.) amb visió de fe (creu, amor, paciència)
- Creu en el dia a dia amb visió de fe, font de salvació.

Os suena raro y un poco lejano .. tranquilos .... Dios ya os irá dando las gracias para vivir todo esto ....